

Nagyboldogasszony

(augusztus 15.)

1Kor 15,20-27

„Utolsó ellenséggént a halál semmisül meg”

²⁰De Krisztus feltámadt a halálból elsőként a halottak közül. ²¹Mivel egy ember idézte elő a halált, a halottak is egy ember révén támadnak fel. ²²Amint ugyanis Ádámban mindenki meghal, úgy Krisztusban mindenki életre is kel. Mindenki, amikor sorra kerül: ²³először Krisztus, majd az ő eljövetelekor mindnyájan, akik Krisztushoz tartoznak. ²⁴Azután következik a vég, amikor is (Krisztus) átadja az Istennek, az Atyának az uralmat, miután minden felsőbbséget, hatalmat és erőt megsemmisített. ²⁵Addig kell ugyanis uralkodnia, amíg ellenségeit mind lába alá nem veti. ²⁶Utolsó ellenséggént a halál semmisül meg, hiszen „mindent lába alá vetett”. ²⁷Amikor arról van szó, hogy minden alá van neki vetve, természetesen kivétel az, aki mindent alávetett neki.

Az ünnep történetét lásd az *Igéző leckék C* évben.

Ebben a levélrészletben a Krisztus feltámadásával kezdődő üdvtörténeti folyamatot írja le Pál. Felhasználta a korának rabbinikus irodalmában megtalálható két teremtéstörténet értelmezését, amelyben két Ádámról beszéltek. Az első a bűnbeesés szerzője volt, a másodikkal Pál Jézust azonosítja. Így tipologikus bibliamagyarázatot alkalmaz, Ádám antitípusa lesz Krisztus. Ádámmal a bűn érkezett a világba, Krisztussal az új élet. Hasonló témával találkozunk a Rómaiaknak írt levében is (5,14). Ott azt is kifejti, hogy a halál Ádámtól egészen Mózesig tart.

A feltámadás folyamatában Krisztus feltámadása csak az első lépés. Míg az evangéliumok egyetlen örömhírként koncentrálnak erre, a levélirodalomban Pál ezt összeköti a hívek feltámadásával, sőt annak bizonyítékként említi. A tessalonikai hívek körében a hívek feltámadásának idejét tévesen értelmezték, ezért Pál arra kényszerült, hogy bekövetkezének idejét későbbre tegye.

Az idézett szakasz másik központi gondolata a halál megsemmisítése. Ezt a témát gyakorta félreértik, és úgy gondolják, hogy a keresztényeknek el kellett volna kerülni az első halált, vagyis a földi halált. Ez biológiai képtelenség, hiszen az ember fizikai felépítése olyan, hogy a halál egy idő után bekövetkezik, a szervek felmondják a szolgálatot.

Amiről Pál beszél, az a második halál, vagyis a lelki halál. Ennek elkerülése lehetséges a hívő számára. A bűn és a halál szerzője a sátán, amely a Jelenések könyvében egy asszony által lesz megsemmisítve (12,1–6). Ezt a szakaszt egyesek az egyházra, akinek szimbóluma lenne az asszony, míg mások Máriára értik.

Mária az Újszövetségben az Isten-ember kapcsolat példája, akiben az Isten szava hitének töretlen harmóniájában megtestesült. Ez a harmónia lesz példaértékű az apostoli korban, ez hívja ki az apostolok tiszteletét és indítja el a Mária-tiszteletet. Az első hívő elképzelés főleg Lukács evangéliumában jelenik meg (Lk 1,45). Mária mint az Isten dicsőségének tanúja inkább János evangéliumának sajátja (Jn 2,11). Mária még Péter nyilatkozata előtt tudja, kicsoda Jézus. Ezért Jézus első csodája előtt ő utasítja az apostolokat, tegyenek meg mindent, amit Jézus mond (Jn 2,5). Jakab protoevangéliuma Mária istenanyaságának kérdésével és szüzességével foglalkozik (Protoev 19,3). Jórészt a gnosztikus tévtanok ellenében védelmezi a szűzi szülést. Ezért élete végét úgy alakítják, mint Krisztus életének végét, vagyis hasonlóvá vált minden teremtmény első szülöttjéhez (Kol 1,15). Testestül-lelkestül elnyerte a beteljesülést, és a mennybe távozott. Ennek egyik bizonyítéka, hogy Mária legutoljára az újszövetségi iratokban a Szentlélek eljövetelekor szerepel az apostolokkal együtt (ApCsel 1,14). Halálának helyéről nincsenek információink. Testi mennybemeneteléről a VI. században történik először említés.

A Mária-tisztelet alapjául Mária töretlen hite és magatartása szolgált. Soha nem alkudott meg a bűnnel. Számára az isteni kinyilatkoztatás nem templomi beszéd volt, amelynek a szent helyen kívül már nem volt normatív és irányító szerepe, hanem fordítva.

Mária nem szájával, hanem életével hirdette az evangéliumot. Vagyis feladata nem fejeződött be Jézus feltámadásával, hanem a katolikus egyház számára megmaradt közbenjáró szerepe, és minden keresztény számára példaképpé vált. Földi életében is és halálában is a mennyei világhoz tartozott.